
**MWONGOZO WA JINSI YA KUWASILISHA MAOMBI
YA KUWEKWA KWENYE KANZIDATA YA WATANZANIA WENYE
UWEZO WA KUUZA BIDHAA AU KUTOA HUDUMA (LSSP) KWENYE
SHUGHULI ZA MAFUTA NA GESI ASILIA NCHINI**

Utangulizi

1. Mamlaka ya Udhhibiti wa Huduma za Nishati na Maji (EWURA) ilianzishwa kwa Sheria ya Mamalaka ya Udhhibiti wa Huduma za Nishati na Maji ya mwaka 2001 (Sura ya 414 ya Sheria za Tanzania) na kupewa majukumu chini ya Sheria ya Petroli ya mwaka 2015 (Sura ya 392 ya Sheria za Tanzania) kudhibiti shughuli za mkondo wa kati na wa chini wa petroli (yaani mafuta na gesi asilia) katika Tanzania Bara. Shughuli hizo ni kusafisha au kuchakata mafuta ghafi au gesi asilia, kusafirisha, kusambaza na kuuza bidhaa ya mafuta na gesi asilia nchini.

2. Kanuni ya 38 ya Kanuni za Petroli (Ushiriki wa Watanzania) za mwaka 2017 huitaka EWURA kukusanya, kutunza na kila mwaka kutangaza kwenye kanzidata (*database*) ya Watanzania wenye uwezo wa kuuza au kutoa huduma (LSSP) kwenye shughuli za petroli, ambayo HUZUIA taasisi, asasi, kuuza bidhaa, kujenga au kutoa huduma kwenye shughuli za petroli (*petroleum activities*) labda atokane na kanzidata inayotunzwa na EWURA au Mamlaka ya Udhhibiti wa Mkodo wa Juu wa Petroli (PURA).

3. Kwa mujibu wa Kanuni za Petroli (Ushiriki wa Watanzania) za mwaka 2017 shughuli za petroli zinazohitaji ushiriki wa Watanzania ni uuzaji wa bidhaa mbalimbali, utoaji wa malazi, uuzaji wa vyakula na vinywaji, utoaji wa huduma za usafiri na usafirishaji, upokeaji na utumaji wa mizigo, utoaji wa huduma za matibabu, za ulinzi, za kisheria, za bima, za benki na ajira. Sheria inataka wazabuni wote kuwa na ushiriki wa Watanzania usiopungua asilimia 25 ya hisa au vinginevyo. Kanzidata ya LSSP itatayarishwa kutokana na taarifa zitakazopatikana kutoka kwenye maombi ya Watanzania na kuchujwa kwa kutumia Utaratibu wa Kuwianisha Viwango vya Ubora (*Common Qualification Systems, (CQS)*).

Miradi iliyopo kwenye Mkondo wa Kati na wa Chini wa Petroli

4. Kanuni za Petroli (Ushiriki wa Watanzania) za mwaka 2017 zilianza kutumika rasmi tarehe 5 Novermba 2017. Shughuli za Petroli za kwanza ni

Mradi wa Bomba la Mafuta Ghafi kutoka Hoima (nchini Uganda) hadi Tanga (nchini Tanzania) utakaotekelezwa na Kampuni ya Bomba la Mafuta Ghafi ya Afrika Mashariki (yaani *the East African Crude Oil Pipeline (EACOP)*). Kipande cha bomba kitakachojengwa nchi Tanzania kitakuwa na urefu wa kilometa 1,145 na kipenyo cha inchi 24, mabomba 96,250 na uzito wa tani 177,627. Ndani ya Tanzania, mradi umegawanywa katika maeneo mawili (two lots) 'Lot 2' la kilometa 614 na 'Lot 3' la kilometa 533. Kutajengwa vituo (main block valve) 60 kuongoza bomba kwa nyakati fulani. Mradi utajenga barabara za muda za urefu wa kilometa 62.8 na za kudumu kwa urefu wa kilometa 33.7. Zitajengwa kambi za muda kumi (10). Mradi utapata umeme kwa nyaya za urefu wa kilometa 939 za msongo wa 33 kV kupasha joto bomba la mafuta, na zitajengwa nyaya za mawasiliano (fibre optic cabling) za kilometa 1,145, na nyaya za umeme za kilometa 3,465 za 6.6 kV (*Single Phase EHT cabling*).

5. Vitajengwa vituo arobaini (40) vya pampu za mafuta ghafi (*crude oil pump stations*) zenye uwezo wa kusukuma mapipa 216,000 kwa siku (*barrel of oil per day (kbopd)*), vitajengwa vituo viwili (2) vya kupunguza msukumo (*pressure reduction stations*), zitajengwa kambi nne (4) za muda kwenye vituo vya pampu, itajengwa kambi moja (1) ya muda kwenye kituo cha mwisho Tanga, na kujenga vituo kumi na vitano (15) vya umeme kupasha joto bomba la mafuta ghafi. Utajengwa mfumo wa mawasiliano (SCADA/ICS System) kupitia nyaya za mawasiliano (*fibre optic cabling*) na simu. Yatajengwa mateki matano (5) ya kutunza mafuta ghafi kila moja likiwa na uwezo wa kutunza mapipa 500,000 huko Tanga, ambayo yatakuwa na uwezo wa kusafirisha nje ya Tanzania mapipa 1,000,000 kwa siku kwenye mateki aina ya SUEZMAX. Aidha, kitajengwa kituo cha kupokelea meli cha urefu wa kilometa mbili (2) kuelekea baharini na mitambo ya kupakia mafuta ghafi kwenye meli.

6. Licha ya Mradi wa Bomba la Mafuta Ghafi, itajengwa miradi kadhaa ya kusafirisha, kusambaza na kuchakata gesi asilia kuanzia mwaka 2018. Gesi asilia inatarajiwa kusambazwa katika mkuza (wayleave) wa Bomba kuanzia Mtwara hadi Dar es Salaam, katika miji (na jiji) ya Mtwara, Lindi, Mkuranga, Dar es Salaam na Bagamoyo. Aidha, miradi ya kusafirisha gesi asilia kwenda Bagamoyo, Tanga na Morogoro inaweza kuanza. Vinu vya kuchakata gesi vitapanuliwa jinsi mahitaji ya gesi asilia yatakavyokuwa yakiongezeka. Katika kutekeleza miradi hii yote, Watanzania wenye uwezo wa kuuza bidhaa au kutoa huduma watatakiwa kujisajili kwa PURA na EWURA ili kumbukumbu zao zitunzwe kwenye Kanzidata ya LSSP.

Shabaha ya Mchakato wa Kanzidata ya LSSP

7. Shabaha ya mchakato wa ushiriki wa Watanzania ni kuhimiza ongezeko la thamani na ajira hapa nchini kupitia wataalam wa ndani, bidhaa na huduma, biashara, kazi na kuwezesha uwekezaji katika shughuli za petroli ambapo fedha nyingi zaidi zitabaki nchini Tanzania. Uwezo wa ndani wa kutoa huduma kwenye shughuli za petroli kupitia kutoa elimu, kuandaa wataalam, kufanya tafiti kuhusu jinsi ya kupata maarifa mapya. Ili kuongeza uwezo wa Watanzania na kuruhusu ushindani wa kimataifa katika shughuli za ndani; itabidi kuwezesha kukua kwa shughuli za petrol ili zichangie kukua kwa uchumi, na kuweka taratibu za wazi za kufuatilia na kutoa taarifa husika.

Lengo la Fomu N-100 ni lipi?

8. Fomu N-100 hutumika kukusanya taarifa mbalimbali kutoka kwa waombaji wa usajili kwenye Kanzidata ya Watanzania wenye uwezo wa kushiriki na kutoa huduma (LSSP) kwenye shughuli za Petroli, ambazo hujazwa, mara nyingi, na Watanzania. Sheria zimeipatia majukumu EWURA, ya kuanzisha, na kila mwaka kuuwisha, na kutangaza Kanzidata ya LSSP. Siku zote, EWURA inazuia mtoa huduma au taasisi yoyote kutokuza bidhaa au kutoa huduma kwenye shughuli za petroli hadi kwanza asajiliwe kwenye Kanzidata ya LSSP. Maelekezo ya jinsi ya kujaza Form N-100 yanapatikana kwenye tovuti ya EWURA (www.ewura.go.tz).

Mahitaji ya Msingi

9. Mwananchi yeyote mwenye sifa ya kuitwa Mtanzania na kufanya kazi kwenye shughuli za petroli au shughuli zozote zinazosaidia biashara ya petroli anaweza kuomba kusajiliwa kwenye Kanzidata ya Watanzania wenye uwezo wa kutoa huduma kwenye shughuli za petroli (LSSP). Mahitaji ya msingi ni yafuatayo-

- (a) awe na umri usiopungua miaka kumi na minane (18) siku ya kujaza Fomu N-100;
- (b) awe mkazi wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kwa kipindi kinachokubalika;
- (c) aishi ndani ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, ambapo awe na makazi kwa kipindi kisichopungua miezi mitatu (3) kabla ya kujaza Fomu N-100;
- (d) athibitise kuishi mfululizo kwa kipindi kinachokubalika;
- (e) athibitise kuwa anayo maadili, sifa na mwenendo mwema;

- (f) athibitisha kuwa ana elimu na ufahamu wa shughuli za petroli au shughuli zinginezo zinazosaidia biashara ya petroli; na
- (g) ataapishwa kiapo cha uaminifu kwa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania.

Ushahidi utakaohitajika

10. Ikumbukwe, waombaji wa usajili kwenye Kanzidata ya LSSP atatakiwa kuwasilisha EWURA Fomu N-100 na taarifa zifuatazo kwa njia ya kielektroniki-

- (a) uthibitisho kuwa mwombaji wa usajili kwenye Kanzidata ya LSSP ili kuuza bidhaa mbalimbali au kutoa huduma kwenye shughuli za Petroli ni Mtanzania, ikiwa ni pamoja na Hati ya Usajili wa Kampuni nchini Tanzania
- (b) hati kuwa ni mlipa kodi (Tax Clearance Certificate) inayotolewa na Mamlaka ya Mapato Tanzania au mamlaka yenye hadhi sawa kwa makampuni yenye usajili wa nje ya Tanzania;
- (c) hati ya usajili kwenye mabaraza ya taaluma (*Certificate of Professional Registration*) zinazotolewa na *Engineers Registration Board (ERB)*, *Contractors Registration Board (CRB)*, *Tanzania Law Society (TLS)*, *Tanzania Insurance Regulatory Authority (TIRA)*, *Bank of Tanzania (BOT)* au asasi nyingine ya usajili wa taaluma;
- (d) hati ya Hifadhi ya Jamii (*National Social Security Clearance Certificate*) inayotolewa na NSSF au Mifuko ya Hifadhi mingine kwa kampuni zilizosajiliwa Tanzania au Mifuko ya Nje kama NSSF kwa kampuni za nje zinazofanyakazi Tanzania;
- (e) barua ya utambulisho wa benki inayokufahamu na kutoa huduma za fedha kwako;
- (f) uthibitisho wa upeo wa shughuli zako na maelezo ya ubobezi wako katika shughuli za petroli, ukiwemo uwezo wako (wataalam, mashine, na mitambo) au miundombinu mingine inayohusika; na
- (g) kitambulisho cha uraia wako wa Tanzania au maelezo yanayoambatana na ukurasa wa mwisho wa hati ya kusafiria (*a valid passport*) kwa wasio Watanzania lakini wakiomba kujumuishwa kwenye Kanzidata ya LSSP kama washauri nasaha (*Consultants*).

Waombaji PEKEE watakaosajiliwa kwenye Kanzidata ya LSSP ya Watanzania wenye uwezo wa kuuza bidhaa au kutoa huduma kwenye shughuli za petroli ni wale watakaotimiza sifa zilizotaja hapo juu.

Wapi na lini pa kuwasilisha maombi?

11. Maelezo yote yametolewa na EWURA kwenye tovuti yake www.ewura.go.tz bonyeza kwenye **LOCAL CONTENT LSSP DATABASE kuona mwongozo, maelekezo na hatimaye Kanzidata**. Kuna Fomu N-100 ambayo imeambatishwa ili ijazwe na yeyote mwenye sifa lakini kama hajawasilisha maombi yake kwa ajili ya Kazidata ya LSSP kwa mwaka 2018. Maombi ya usajili yanatakiwa kuifikia EWURA kwa anuani ya barua pepe info@ewura.go.tz kabla ya tarehe 28 **Februari 2018** saa **5:59 usiku za Afrika Mashariki**.

Mabadiliko ya Anwani

12. Mwombaji baada ya kujaza Fomu N-100 na kuwasilisha EWURA maombi ya usajili kwenye Kanzidata ya LSSP anwani yake yaweza kubadilika. Hata hivyo, jukumu la kuhabarisha dunia nzima mabadiliko ya anwani ni la mwombaji. Mwombaji ambaye si Mtanzania atatakiwa kuiarifu EWURA kuhusu mabadiliko ya anwani ndani ya siku kumi (10) baada ya anwani ya awali kubadilika.

Uchakataji wa Taarifa

13. Fomu N-100 ambayo itawasilishwa EWURA pasipo kutiwa saini haitapokelewa. Maombi yoyote ambayo hayakukamilika kwa mujibu wa maelekezo yaliyotolewa na EWURA, yenye kurasa au nyaraka pungufu, au ambazo hazitakamilishwa kwa ufasaha au zisizothibitishwa kwa nakala halisi, nazo zitakataliwa. Endapo Fomu N-100 yako itakataliwa, maombi yako yatarejeshwa kwako na maelezo ya mapungufu yaliyoonekana. Unaweza kufanya marekebisho ya mapungufu na kutuma upya Fomu N-100. Maombi hayatakuwa kamili hadi yakubaliwe na EWURA.

14. Mara EWURA itakapokea maombi yako, itachunguza ukamilifu wake. Endapo utashindwa kujaza Fomu N-100 na kuwasilisha maombi yako, EWURA itashindwa kujua uhalali wa uraia wako na uwezo ulionao, hivyo hautawekwa kwenye Kanzidata ya LSSP.

15. EWURA yaweza kuomba kuwa uwasilishe taarifa au ushahidi zaidi ili kuboresha maombi yako. Unaweza kuombwa na EWURA kuwasilisha hati halisi ya nakala uliyowasilisha. Ukiombwa hati halisi, wasilisha hati hiyo EWURA na baada ya kuiona utarejeshewa ili urudi nayo. Unaweza kuombwa kufika Ofisi za EWURA kwa mahojiano kuhusu maombi yako.

Matokeo ya Fomu N-100 ni kuhakikisha kuwa Mtanzania anapata manufaa zaidi ya unayoyatarajia. EWURA itatoa taarifa kwako kufuatia uamuzi wa mwisho kuhusu maombi yako kwa maandishi.

Mwanasheria au Msaidizi Mzoefu

16. Unaweza kuwakilishwa na mwanasheria au msaidizi mzoefu, pasipo kuleta gharama kwa EWURA, ambao watajaza matamko yao kwenye Fomu N-100.

Faini kwa Mwenendo Mbaya

17. Endapo kwa kujua au kutokujua, kudhamiria au kutokudhamiria utajaza uongo au taarifa zisizo za kweli kwenye Fomu N-100, EWURA yaweza kukataa kupokea Fomu N-100 na maombi yako hivyo ukapoteza manufaa. Zaidi ya kutokupata manufaa unaweza kushtakiwa kwa makossa ya jinai na kuhukumiwa kwa mujibu wa Sheria zilizopo.

Ukamilifu na Utekelezaji

18. Kwa kutia saini kwenye Fomu N-100, utakuwa umeruhusu taarifa zako ambazo zitakuwa zimewasilishwa zikiwa kamilifu na za ukweli, kuwa zinaweza kutumiwa na taasisi nyingine za umma. Vile vile, unaruhusu EWURA itumie taarifa zako kupata uhalali wa uraia wako ili uwekwe kwenye Kanzidata ya LSSP, hivyo EWURA itahakiki taarifa zako kabla na baada kufanya maamuzi ya kukuweka kwenye Kanzidata ya LSSP.

Mamlaka ya Udhhibiti wa Huduma za Nishati na Maji (EWURA)

Dar es Salaam, Februari 2018